Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (nionde avdelningen)

den 7 mars 2019*

”Personalmål – Ackrediterad parlamentsassistent – Uppsägning av anställningsavtalet – Förtroendeförlust – Extern verksamhet – Uppenbart oriktig bedömning – Begäran om skadestånd”

I mål T-59/17,

L, företrädd av advokaten I. Coutant Peyre,

sökande,

mot

Europaparlamentet, företrätt av I. Ní Riagáin Düro och M. Windisch, båda i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan dels enligt artikel 270 FEUF om ogiltigförklaring av Europaparlamentets beslut av den 24 juni 2016 om avslutande av sökandens avtal om anställning som ackrediterad parlamentsassistent, dels om skadestånd för den ideella skada som sökanden påstår sig ha lidit,

meddelar

TRIBUNALEN (nionde avdelningen)

sammansatt av ordföranden S. Gervasoni samt domarna L. Madise (referent) och R. da Silva Passos,

justitiesekreterare: E. Coulon,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Sökanden L anställdes den 22 maj 2014 av Europaparlamentet på begäran av en ledamot av detta parlament (nedan kallad parlamentsledamoten). Han anställdes som ackrediterad parlamentsassistent till denna ledamot enligt ett avtal för åren 2014–2019.

* Rättegångsspråk: engelska.

2 Parlamentsledamoten vände sig den 25 februari 2016 till den myndighet som har befogenhet att sluta anställningsavtal för parlamentets räkning (nedan kallad anställningsmyndigheten) med en skriftlig begäran om uppsägning av sökandens avtal om anställning som ackrediterad parlamentsassistent.

3 Sökanden deltog den 21 april 2016, på inbjudan av anställningsmyndigheten, i ett möte under vilket anställningsmyndigheten informerade honom om de skäl som parlamentsledamoten anfört för att begära uppsägning av hans anställningsavtal som ackrediterad parlamentsassistent.

4 Den 9 maj 2016 sände sökanden ett meddelande till anställningsmyndigheten (nedan kallat meddelandet av den 9 maj 2016) i vilket han yttrade sig över begäran om uppsägning av hans anställningsavtal som ackrediterad parlamentsassistent.

5 Sökanden kallades den 25 maj 2016, enligt ansökan, eller den 26 maj 2016, enligt svaromålet, till ett andra möte med anställningsmyndigheten angående meddelandet av den 9 maj 2016.

6 Den 31 maj 2016 genomfördes det förlikningsförfarande som föreskrivs i artikel 139.3a i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen (nedan kallade anställningsvillkoren).

7 Parlamentets medlare konstaterade i skrivelse av den 15 juni 2016 att det inte var möjligt för parterna att fortsätta sitt samarbete och avbröt förlikningsförfarandet.

8 Parlamentet underrättade den 24 juni 2016 sökanden om beslutet att säga upp hans avtal som ackrediterad parlamentsassistent (nedan kallat beslutet om uppsägning). Anställningsmyndigheten angav i beslutet att ”[e]ftersom arbetsrelationen mellan [parlamentsledamoten] och [sökanden] grundar sig på förtroende, [hade parlamentsledamoten] beslutat att avsluta avtalet i enlighet med artikel 139.1 d i [anställningsvillkoren] då förtroendet förlorats till följd av [sökandens] underlåtenhet att följa reglerna för utövande av extern verksamhet”.

9 Den 19 september 2016 ingav sökanden ett klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen (nedan kallade tjänsteföreskrifterna), vilken artikel är tillämplig på övriga anställda enligt den hänvisning till avdelning VII i tjänsteföreskrifterna som återfinns i artikel 117 i anställningsvillkoren, i vilket sökanden gjorde gällande att beslutet om uppsägning var felaktigt.

10 Genom skrivelse av den 24 januari 2017 avslog parlamentets generalsekreterare klagomålet. Generalsekreteraren konstaterade att det framgår av sökandens akt att sökanden under anställningen som ackrediterad parlamentsassistent hade utövat extern verksamhet i form av ett juridiskt yrke utan att i förväg ansöka om tillstånd, i strid med artikel 12b i tjänsteföreskrifterna enligt vilken ”… en tjänsteman som vill utöva en bisyssla eller åta sig uppdrag utanför unionen, mot ersättning eller ej, i förväg [ska] ansöka om tillsättningsmyndighetens tillstånd …”. Generalsekreteraren påpekade att denna skyldighet utan tvekan var känd för sökanden, såväl utifrån hans juridiska utbildning som hans tidigare anställning i parlamentet mellan åren 2005 och 2007, då sökanden stått inför samma problem. Generalsekreteraren anförde att sökanden i sin skriftväxling med parlamentets avdelningar upprepade gånger erkänt att han under avtalstiden i själva verket bedrivit annan verksamhet utan samband med hans avtalsförpliktelser.

Förfarandet och parternas yrkanden

11 I handling som inkom till tribunalens kansli den 24 januari 2017 ansökte sökanden om rättshjälp. Ansökan registrerades under nummer T-59/17 AJ.

12 Sökanden väckte förevarande talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 14 april 2017.

13 Tribunalens ordförande beslutade den 5 september 2017 att avslå ansökan om rättshjälp.

14 På sökandens ansökan enligt artikel 66 i rättegångsreglerna har tribunalen utelämnat sökandens namn i den offentliga versionen av denna dom.

15 Då parterna inte hade begärt muntlig förhandling enligt artikel 106.1 i rättegångsreglerna beslutade tribunalen (nionde avdelningen), som ansåg att den hade tillräckligt underlag för avgörandet genom handlingarna i akten, att enligt artikel 106.3 i rättegångsreglerna avgöra målet utan att inleda den muntliga delen av förfarandet.

16 Sökanden har yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara beslutet om uppsägning,

– förplikta parlamentet att betala ”skadestånd” med 100 000 euro, och

– förplikta parlamentet att ersätta rättegångskostnaderna.

17 Parlamentet har yrkat att tribunalen ska

– avvisa talan i viss del och i vart fall ogilla talan, och

– förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

Yrkandet om ogiltigförklaring

18 Sökanden har i sin ansökan åberopat åtta grunder för sin talan. Den första avser åsidosättande av artikel 22b.1 i tjänsteföreskrifterna om skydd för visselblåsare. Den andra avser åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Den tredje avser uppenbart oriktig bedömning. Den fjärde avser åsidosättande av proportionalitetsprincipen. Den femte avser åsidosättande av omsorgsplikten. Den sjätte avser underlåtenhet att besvara sökandens begäran om bistånd, åsidosättande av rätten till försvar och åsidosättande av ”rätten till ett förlikningsförfarande”. Den sjunde avser åsidosättande av rätten till tillgång till handlingar och den åttonde avser maktmissbruk.

19 Sökanden har i sin replik anfört en nionde grund, avseende felaktig uppsägning.

20 Tribunalen ska först pröva den tredje grunden avseende uppenbart oriktig bedömning.

Den tredje grunden: Huruvida kommissionens bedömning var uppenbart oriktig

21 Sökanden har gjort gällande att parlamentet har gjort en uppenbart oriktig bedömning genom att anse att förtroendet förlorats till följd av att han inte lämnat någon sådan ansökan som avses i artikel 12b.1 i tjänsteföreskrifterna rörande den påstått ”externa verksamhet” han utövat.

22 Enligt sökanden var parlamentsledamoten medveten om den aktuella verksamheten, som utförts på ledamotens uppdrag, för dennes räkning och som utförts i bedrägligt syfte. Det var således uppenbart felaktigt av parlamentet att anse att utövandet av denna verksamhet var av sådan art att det kunde leda till att parlamentsledamoten förlorade sitt förtroende för sökanden.

23 Sökanden har tillagt att parlamentet gjort en ensidig tolkning av skrivelsen av den 9 maj 2016. Enligt sökanden har parlamentet, när det anfört att han ”erkänt” att han utövat extern verksamhet, dolt det sammanhang som denna ”verksamhet” förekommit i, det vill säga att verksamheten var föremål för en anmälan till åklagarmyndigheten [*konfidentiellt*] [1] och till Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och att den hade utförts på uppdrag av parlamentsledamoten, som alltså kände till den. Sökanden har gjort gällande att en sådan verksamhet, utifrån det sammanhang i vilket den utövats, inte kan leda till någon sådan förtroendeförlust som parlamentsledamoten angett i beslutet om uppsägning. Parlamentet har således, genom att anse att utövandet av denna verksamhet ledde till en förtroendeförlust, gjort en uppenbart oriktig bedömning.

24 Parlamentet har invänt att en ackrediterad parlamentsassistent har en skyldighet enligt tjänsteföreskrifterna att följa ett visst administrativt förfarande, nämligen att söka tillstånd från anställningsmyndigheten till att utöva extern verksamhet. I förevarande fall motiveras beslutet om uppsägning av den irreparabla förtroendeförlusten mellan sökanden och parlamentsledamoten på grund av att sökanden inte följt skyldigheten att ansöka om tillstånd att utöva extern verksamhet enligt artikel 12b i tjänsteföreskrifterna.

25 Parlamentet har understrukit att i dom av den 11 september 2013, L/parlamentet, T-317/10 P, EU:T:2013:413, punkterna 68–70) ansåg tribunalen att förekomsten av ett ömsesidigt förtroende inte grundas på objektiva omständigheter och till sin natur är sådan att den inte kan prövas av domstol, eftersom tribunalen inte kan ersätta anställningsmyndighetens bedömning med sin egen. Prövningen ”begränsas till att kontrollera huruvida de av institutionen angivna omständigheter som föranlett beslutet är korrekt angivna”. Så är fallet i detta mål. Förtroendet mellan parlamentsledamoten och sökanden förlorades på grund av att sökanden utövat extern verksamhet i strid med artikel 12b.1 i tjänsteföreskrifterna. Parlamentet har anfört att det är ostridigt att sökanden varken har ansökt om eller fått något tillstånd att utöva extern verksamhet enligt denna bestämmelse. Vid sitt möte med anställningsmyndigheten och medlaren erkände sökanden vid flera tillfällen att han har utövat sådan verksamhet. Slutligen har sökanden uttryckligen bekräftat förekomsten av extern verksamhet i skrivelsen av den 9 maj 2016.

26 Parlamentet har i detta avseende påmint om att det enligt rättspraxis, för att styrka att administrationen har gjort en sådan uppenbart oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna som kan berättiga en ogiltigförklaring av ett beslut som fattats på grundval av denna bedömning, krävs att bevisningen, som det ankommer på sökanden att lägga fram, är tillräcklig för att visa att administrationens bedömning är orimlig. Med andra ord ska talan inte bifallas på den grunden att det skett en uppenbart oriktig bedömning när, trots den bevisning som sökanden lagt fram, den ifrågasatta bedömningen alltjämt kan anses vara motiverad och sammanhängande (se, för ett liknande synsätt, dom av den 13 juni 2012, Mocová/kommissionen, F-41/11, EU:F:2012:82, punkt 44 och där angiven rättspraxis). Sökanden har inte lagt fram någon bevisning som visar att parlamentets bedömning är orimlig.

27 I artikel 139.1 d i anställningsvillkoren föreskrivs att ”[f]örutom vid dödsfall ska den ackrediterade parlamentsassistentens anställning upphöra … [m]ed beaktande av att arbetsrelationen mellan ledamoten och den ackrediterade parlamentsassistenten grundar sig på förtroende, vid utgången av den uppsägningstid som föreskrivs i kontraktet”.

28 I detta fall har anställningsmyndigheten i beslutet om uppsägning anfört att uppsägningen av sökandens avtal om anställning som ackrediterad parlamentsassistent motiverades av förtroendeförlusten mellan sökanden och parlamentsledamoten på grund av sökandens underlåtenhet att följa reglerna om tillstånd till utövande av extern verksamhet.

1 Konfidentiella uppgifter har utelämnats.

29 Även om det inte ankommer på anställningsmyndigheten att ersätta den berörda parlamentsledamotens bedömning med sin egen när det gäller frågan om förtroendet verkligen förlorats, ska anställningsmyndigheten ändå pröva om beslutet grundas på omständigheter som rimligen kan motivera beslutet (se, för ett liknande synsätt, dom av den 10 januari 2019, RY/kommissionen, T-160/17, EU:T:2019:1, punkt 38 och där angiven rättspraxis).

30 När den institution som beslutat att säga upp ett avtal om anställning som ackrediterad parlamentssekreterare särskilt har hänvisat till förlorat förtroende som grund för beslutet om uppsägning, ska tribunalen pröva om denna grund är rimlig. Det innebär inte att tribunalen ersätter den behöriga myndighetens bedömning – enligt vilken förtroendet förlorats – med sin egen, utan endast att tribunalen prövar om det skäl som institutionen har angett för uppsägningsbeslutet inte är resultatet av en uppenbart oriktig bedömning (se, för ett motsvarande och analogt synsätt, dom av den 11 september 2013, L/parlamentet, T-317/10 P, EU:T:2013:413, punkt 70).

31 När det, i detta fall, gäller det skäl avseende förtroendeförlust som ligger till grund för beslutet om uppsägning har parlamentet grundat sin bedömning på omständigheten att sökanden utövat extern verksamhet utan att ansöka om tillstånd till det. Det ska därför prövas om parlamentet gjort en uppenbart oriktig bedömning när det kom fram till att omständigheterna kunde leda till den förtroendeförlust som parlamentsledamoten åberopat (se, för ett motsvarande och analogt synsätt, dom av den 11 september 2013, L/parlamentet, T-317/10 P, EU:T:2013:413, punkt 76).

32 Tribunalen påpekar inledningsvis att parlamentet inte i sig har bestritt att den verksamhet som sökanden beskrivit i meddelandet av den 9 maj 2016 utgör juridisk yrkesutövning som skett vid sidan av hans arbete som ackrediterad parlamentsassistent. Denna verksamhet består i följande:

– För det första har sökanden lämnat in ansökningar om asyl till ryska, franska, schweiziska och andorranska myndigheter för att göra det möjligt för parlamentsledamoten att undkomma ett straff på fyra års fängelse som ådömts i [*konfidentiellt*], samt ett överklagande av ett beslut att avslå en ansökan om asyl rörande parlamentsledamoten som sökanden påstår sig ha fått i uppdrag av parlamentsledamoten att ombesörja.

– För det andra har sökanden sökt upp och som advokat företrätt medborgare i [*konfidentiellt*] vilka är pensionärer eller uppbär minimilön, i mål inför domstolarna i [*konfidentiellt*] i syfte att framställa parlamentsledamoten som en ”förkämpe för mänskliga rättigheter” och därmed göra det svårare att frihetsberöva ledamoten.

– För det tredje har sökanden uppträtt som ombud för parlamentsledamoten inför Europeiska ombudsmannen, Förenta nationernas kommitté för de mänskliga rättigheterna och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, i mål mot parlamentsledamoten rörande dels begäran om upphävande av parlamentarisk immunitet som ingetts av [*konfidentiellt*] till följd av det fängelsestraff som ledamoten ådömts i [*konfidentiellt*], dels rörande ett beslut om husarrest beslutats av rättsliga myndigheter i [*konfidentiellt*] till följd av ett åtal för korruption mot den berörda ledamoten.

33 Tvärtom har parlamentet, till svar på vad som anförts om bristande motivering, åberopat skrivelsen av den 9 maj 2016 för att visa att sökanden var medveten om arten av den externa verksamhet som orsakat förtroendeförlusten. Det framgår inte av handlingarna i målet att den förtroendeförlust som avses i beslutet om uppsägning skulle ha kunnat orsakas av annan verksamhet än den som parlamentet har åberopat till stöd för att motiveringen är tillräcklig.

34 Det ska därför prövas, utifrån rättspraxis på området (se punkterna 29–31 ovan), om sökandens utövande av dessa externa verksamheter kunde orsaka den förtroendeförlust som parlamentsledamoten åberopat och som anställningsmyndigheten lagt till grund för beslutet om uppsägning.

35 För det första framgår det av handlingarna i målet att parlamentsledamoten inte bara var medveten om den externa verksamheten i fråga utan även tagit direkt initiativ till denna.

36 När det, för det första, gäller förfarandena vid domstolarna i [*konfidentiellt*] framgår det av de e-postmeddelanden som nämns i meddelandet av den 9 maj 2016 och som sökanden bifogat (bilagorna A.3.3 och A.3.4 till meddelandet) att parlamentsledamoten personligen övervakade sökandens uppsökande av berörda medborgare i [*konfidentiellt*] och företrädande av dessa som advokat inom ramen för nämnda förfaranden och således med nödvändighet har varit tillräckligt ”upplyst” om detta.

37 Denna bedömning bekräftas av uppgifter lämnade på heder och samvete av en person som sökts upp i samband med förfarandena i fråga (bilaga A.3.5 till meddelandet), enligt vilka ”[parlamentsledamoten] förklarade klart och tydligt att förfarandena skulle vara kostnadsfria och att [den ackrediterade parlamentsassistenten] skulle betalas för sina tjänster ur [ledamotens] anslag …” och att enligt ”muntliga” avtal med ledamoten skulle denna person ”i stället för att betala för de förfaranden som [ledamoten] tagit initiativ till offentligt stödja partiet … vid parlamentsvalet, delta i TV-sändningar och i andra mediehändelser”.

38 När det vidare gäller företrädandet av parlamentsledamoten inför europeiska eller internationella domstolar eller organ har sökanden gett in fullmakter som han har gjort gällande har undertecknats av parlamentsledamoten (bilagorna A.3.6 och A.3.7 till meddelandet av den 9 maj 2016), vilket parlamentet inte bestritt.

39 När det slutligen gäller inlämnandet av asylansökningar på parlamentsledamotens vägnar har sökanden uppgett att ledamoten den 24 februari 2013 gjorde ett offentligt TV-uttalande i [*konfidentiellt*] om att han skulle söka asyl i Europeiska unionens medlemsstater för det fall appellationsdomstolen fastställde domen avseende det fängelsestraff han ådömts. Sökanden bifogade en tidningsartikel som bekräftade detta påstående (bilaga A.3.19 till meddelandet av den 9 maj 2016). Han lämnade vidare en beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att parlamentsledamoten skulle beviljas politisk asyl i Andorra, Schweiz, Ryssland och Frankrike och bifogade flygbiljetter till dessa destinationer (bilagorna A.3.15–A.3.18 till meddelandet). Ingen av dessa uppgifter och handlingar har bestritts av parlamentet.

40 Det följer av det ovan anförda att parlamentsledamoten inte kan ha varit ovetande om att sökanden utövade ett juridiskt yrke parallellt med sitt arbete som ackrediterad parlamentsassistent eftersom, såsom framgår av handlingarna i målet, detta utövande skett på ledamotens instruktioner.

41 För det andra föreskrivs i artikel 6.2 i tillämpningsföreskrifterna för avdelning VII i anställningsvillkoren, som antogs genom ett beslut av Europaparlamentets presidium den 9 mars 2009, senast ändrat genom presidiets beslut av den 14 april 2014, att den ledamot som berörs ska ”yttra sig” när det gäller ansökningar om tillstånd att utöva extern verksamhet. Det finns ingenting som tyder på att parlamentsledamoten har yttrat sig inför anställningsmyndigheten angående utövandet av ifrågavarande ”extern verksamhet”. Mot denna bakgrund kunde parlamentsledamoten inte rimligen ha varit omedveten om att denna verksamhet, bestående av utövandet av ett juridiskt yrke för att tillvarata ledamotens egna intressen, inte hade föregåtts av någon ansökan från sökanden till anställningsmyndigheten enligt artikel 12b.1 i tjänsteföreskrifterna.

42 Parlamentet har således gjort en uppenbart oriktig bedömning när det slog fast att den omständigheten att sökanden inte ansökt om tillstånd att utöva den externa verksamheten kunde leda till att parlamentsledamoten förlorade förtroendet för honom i den mening som avses i artikel 139.1 d i anställningsvillkoren, fastän ledamoten inte kunde vara ovetande om att denna verksamhet inte varit föremål för någon ansökan om tillstånd från parlamentet, enligt artikel 12b.1 i tjänsteföreskrifterna.

43 Dessutom framgår det av skrivelsen av den 9 maj 2016 och det uttalande som citeras i punkt 37 ovan att parlamentsledamoten inte rimligen kunde förvänta sig att den ifrågavarande externa verksamheten, med hänsyn till dess art, bringats till parlamentets kännedom genom en formell ansökan om tillstånd till utövande av extern verksamhet enligt artikel 12b.1 i tjänsteföreskrifterna.

44 Följaktligen framgår det, tvärt emot vad parlamentet har gjort gällande (se punkt 26 ovan), av handlingarna i målet att de skäl som parlamentsledamoten anfört för att motivera beslutet om uppsägning, det vill säga förtroendeförlust, inte förefaller rimligt. Anställningsmyndigheten har således gjort en uppenbart oriktig bedömning genom att bifalla parlamentsledamotens begäran om uppsägning av sökandens avtal om anställning på dessa skäl.

45 Talan ska således bifallas på den tredje grunden. Sökandens yrkande om ogiltigförklaring av beslutet om uppsägning ska därmed bifallas, utan att det är nödvändigt att pröva övriga grunder, inklusive den nionde grunden, angående vilken det har ifrågasatts om den kan upptas till sakprövning.

Skadeståndsyrkandet

46 Sökanden har i sin ansökan yrkat att parlamentet ska förpliktas att till honom betala 100 000 euro i ersättning för den ideella skada som han påstår sig ha lidit.

47 Parlamentet har i sitt svaromål yrkat att skadeståndstalan ska avvisas i den mån den inte uppfyller de villkor som föreskrivs i artikel 76 d i rättegångsreglerna. Enligt parlamentet har sökanden, även om det i ansökan yrkats skadestånd, inte lagt fram några argument till stöd för yrkandet.

48 Sökanden har i sin replik gjort gällande att parlamentsledamoten har utsatt honom för trakasserier. Han har bifogat ett protokoll från ett förhör inför den belgiska polisen angående ett beslag, i parlamentets lokaler (bilaga A.3.14 i skrivelsen av den 9 maj 2016), som han påstår sig ha utsatts för.

49 Parlamentet har i sin duplik upprepat att ansökan om skadestånd från en unionsinstitution enligt rättspraxis ska innehålla uppgifter som gör det möjligt att identifiera det handlande som läggs institutionen till last, skälen till att sökanden anser att det finns ett orsakssamband mellan handlandet och den skada som sökanden säger sig ha lidit samt arten och omfattningen av denna skada. Sökanden har, i sin ansökan, inte angett skälen till varför sökanden anser att det finns ett orsakssamband mellan det åberopade handlandet och den skada som han påstår sig ha lidit. Ansökan innehåller inga uppgifter om arten eller omfattningen av denna skada.

Upptagande till sakprövning av yrkandet om ersättning för ideell skada

50 Tribunalen konstaterar dels att det med tillräcklig tydlighet framgår av ansökan att sökanden anser att han genom beslutet om uppsägning orsakats en ideell skada, dels att yrkandet om ersättning för denna skada är bestämt till beloppet.

51 Mot den bakgrunden kan parlamentet inte göra gällande att yrkandet om skadestånd ska avvisas av det skälet att sökanden inte preciserat arten och omfattningen av den skada som han påstår sig ha lidit eller varför sökanden anser att det finns ett orsakssamband mellan parlamentets handlande och denna skada.

52 Däremot kan det konstateras att omständigheterna rörande de trakasserier som sökanden åberopat i repliken, vilka påstått vara hänförliga till parlamentsledamoten, kan särskiljas från det rättsstridiga handlande som parlamentet klandrats för inom ramen för yrkandet om ogiltigförklaring.

53 Även om ett skadeståndsyrkande kan upptas till sakprövning, trots att en ansökan om skadestånd inte tidigare har riktats till administrationen, när det finns ett direkt samband mellan detta yrkande och talan om ogiltigförklaring, så gäller detta inte när den påstådda skadan följer av att administrationen gjort sig skyldig till sådana felaktigheter eller underlåtelser som kan särskiljas från det handlande som avses i talan om ogiltigförklaring. I sådana fall, när den påstådda skadan inte följer av den rättsakt som begärts ogiltigförklarad utan av andra påstådda felaktigheter eller underlåtelser, ska det administrativa förfarandet ovillkorligen inledas genom en ansökan om att administrationen ska ersätta denna skada (se, för ett liknande synsätt, dom av den 22 september 2015, Gioria/kommissionen, F-82/14, EU:F:2015:108, punkt 74 och där angiven rättspraxis).

54 I detta fall kan det konstateras att sökanden under det administrativa förfarandet inte har lämnat in någon ansökan om ersättning för de trakasserier som sökanden nämnt, vilket innebär att i den mån sökandens yrkande om skadestånd även avser ersättning för dessa trakasserier ska yrkandet avvisas i den delen, eftersom reglerna om det administrativa förfarandet inte har iakttagits.

55 Av det ovan anförda följer att yrkandet om skadestånd endast kan tas upp till sakprövning i den mån det avser den skada som hör samman med beslutet om uppsägning.

Prövning av yrkandet om ersättning för ideell skada med avseende på beslutet om uppsägning

56 Enligt fast rättspraxis förutsätter administrationens skadeståndsansvar att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det handlande som läggs institutionerna till last är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan handlandet och den åberopade skadan (dom av den 1 juni 1994 i mål C-136/92 P, EU:C:1994:211, kommissionen/Brazzelli Lualdi m.fl., punkt 42 och där angiven rättspraxis).

57 Det har i målet konstaterats att parlamentets handlande var rättsstridigt. Vidare vilar beslutet om uppsägning på en konstlad grund, vilket kunnat leda till en känsla av orättvisa hos sökanden och därmed till en ideell skada. Slutligen finns det ett orsakssamband mellan parlamentets handlande och den påstådda skadan, som är en konsekvens av beslutet i fråga.

58 När det gäller ersättning för ideell skada ska det emellertid erinras om att enligt fast rättspraxis från domstolen och tribunalen utgör en ogiltigförklaring av en administrativ rättsakt som angripits av en tjänsteman en lämplig och i princip tillräcklig ersättning för all ideell skada som sökanden kan ha lidit, varför talan om skadestånd inte ska anses tjäna något syfte (se, för ett liknande synsätt, dom av den 7 februari 1990, Culin/kommissionen, C-343/87, EU:C:1990:49, punkt 26, och dom av den 21 januari 2004, Robinson/parlamentet, T-328/01, EU:T:2004:13, punkt 79).

59 Det är riktigt att unionsdomstolen har godtagit vissa undantag från denna regel, särskilt de följande. För det första kan en ogiltigförklaring av en rättsstridig rättsakt som har antagits av administrationen inte utgöra full ersättning för en ideell skada när rättsakten innefattar en bedömning av den berörda personens förmåga eller uppträdande som skulle kunna kränka personen. För det andra kan en ogiltigförklaring av en rättsstridig rättsakt som har antagits av administrationen inte utgöra full ersättning för en ideell skada när den begångna rättsstridigheten är av särskilt allvarlig art. För det tredje kan, när en ogiltigförklaring av en rättsstridig rättsakt saknar all ändamålsenlig verkan, denna inte utgöra en adekvat och tillräcklig ersättning för den ideella skada som rättsakten orsakat (se dom av den 9 mars 2010, N/parlamentet, F-26/09, EU:F:2010:17, punkterna 103, 105 och 107 samt där angiven rättspraxis, och dom av den 5 juli 2011, V/parlamentet, F-46/09, EU:F:2011:101, punkterna 169, 171 och 173 och där angiven rättspraxis).

60 Sökanden i detta mål förefaller emellertid inte befinna sig i någon av de situationer som anges i punkt 59 ovan. Beslutet om uppsägning grundas nämligen, för det första, på sökandens underlåtenhet att ansöka om tillstånd att utöva extern verksamhet, och innefattar inte någon bedömning av

sökandens förmåga eller uppträdande som kunnat kränka honom. Vidare är parlamentets rättsstridiga handlande inte av sådan särskilt allvarlig beskaffenhet som avses i rättspraxis. För det tredje saknar ogiltigförklaringen av beslutet om uppsägning inte all ändamålsenlig verkan.

61 Av det ovan anförda följer att yrkandet om skadestånd ska ogillas.

Rättegångskostnader

62 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande rättegångsdeltagare förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

63 Eftersom parlamentet i huvudsak har tappat målet, ska det förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i enlighet med sökandens yrkande.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (nionde avdelningen)

följande:

1) Parlamentets beslut av den 24 juni 2016 om uppsägning av L:s avtal om anställning som ackrediterad parlamentsassistent ogiltigförklaras.

2) Talan ogillas i övrigt.

3) Europaparlamentet ska ersätta rättegångskostnaderna.

Gervasoni Madise da Silva Passos

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 mars 2019.

Underskrifter